

Zajęcia wprowadzające – Historia psychologii anomalistycznej

- Zajęcia 1 *Czym jest psychologia anomalistyczna? • Odrębność badań psychologii anomalistycznej od parapsychologii • Główne kierunki badań w psychologii anomalistycznej*
Fakultatywnie: French, Ch. (2007). Introduction. W: Ch. French, *Anomalistic Psychology: Exploring Paranormal Belief and Experience* (s. 1-23). Hampshire: Pallgrave Macmillan
-

Rozpowszechnienie i rodzaje przekonań paranormalnych

- Zajęcia 2 *Definicja zjawisk paranormalnych • Czynniki demograficzne w wierzeniach paranormalnych • Rozpowszechnienie przekonań i doświadczeń paranormalnych historycznie i współcześnie • Rola Internetu w umacnianiu się przekonań paranormalnych*
Fakultatywnie: French, Ch. (2007). Introduction. W: Ch. French, *Anomalistic Psychology: Exploring Paranormal Belief and Experience* (s. 1-23). Hampshire: Pallgrave Macmillan
Czachowski, H. (2003). *Cuda, wizjonerzy i pielgrzymi: studium religijności mirakularnej końca XX wieku w Polsce*. Oficyna Naukowa.
Zieliński, A. (2004). *Na straży prawdziwej wiary: zjawiska cudowne w polskim katolicyzmie ludowym*. "Nomos".
-

Status naukowy badań parapsychologicznych

- Zajęcia 3 *Historia badań z zakresu parapsychologii • Przypadki nierzetelności w badaniach z zakresu parapsychologii • Parapsychologia jako pseudonauka*
Eysenck, H. J. (1971). *Sens i nonsens w psychologii*. Państwowe Wydawnictwo Naukowe, s.110-157.
Fakultatywnie: French, Ch. (2007). Introduction. W: Ch. French, *Anomalistic Psychology: Exploring Paranormal Belief and Experience* (s. 1-23). Hampshire: Pallgrave Macmillan
-

Status naukowy badań parapsychologicznych II

- Zajęcia 4 *Zjawiska paranormalne z perspektywy współczesnej nauki • Znaczenie metodologicznej poprawności w badaniach psychologicznych na przykładzie badań parapsychologicznych • Psychologia anomalistyczna jako działalność demaskatorska*
Lilienfeld, S. O., Lynn, S. J., Ruscio, J. i Beyerstein, B. L. (2011). 50 wielkich mitów psychologii popularnej. (s. 61-68) Warszawa–Stare Groszki: Wydawnictwo CiS
Garstka, T. (2016). *Psychopedagogiczne mity. Jak zachować naukowy sceptycyzm w edukacji i wychowaniu* (s. 25-96). Warszawa: Wolters Kluwer
Fakultatywnie:
Bem, D. (2011). Feeling the future: Experimental evidence for anomalous retroactive influences on cognition and affect. *Journal of Personality and Social Psychology*, 100, 407–425.
Wagenmakers, E. J., Wetzels, R., Borsboom, D., & van der Maas, H. L. (2011). Why psychologists must change the way they analyze their data: the case of psi: comment on Bem (2011). *Journal of Personality and Social Psychology*, 100(3), 426-432
-

Perspektywa różnic indywidualnych w psychologii anomalistycznej

- Zajęcia 5 *Czynniki osobowościowe a doświadczenia paranormalne • Osobowość ze skłonnością do fantazjowania • Style poznawcze a doświadczenia paranormalne*
Grzesiak-Feldman, M. (2016). *Psychologia myślenia spiskowego* (s. 86-145). Warszawa: Wydawnictwo Uniwersytetu Warszawskiego.
Fakultatywnie: French, Ch. (2007). Individual Differences. W: Ch. French, *Anomalistic Psychology: Exploring Paranormal Belief and Experience* (s. 24-52). Hampshire: Pallgrave Macmillan
-

Perspektywa kliniczna w psychologii anomalistycznej

Zaburzenia psychiczne a doświadczenia paranormalne • Ideacja paranoiczna i schizotypia • Rola lęku w doświadczeniach zrytualizowanych

Sacks, O. (2014). *Halucynacje*. Poznań: Zysk i S-ka, s. 75-97, 268-296.

Fakultatywnie: French, Ch. (2007). Clinical Perspectives. W: Ch. French, *Anomalistic Psychology: Exploring Paranormal Belief and Experience* (s. 53-68). Hampshire: Pallgrave Macmillan

Zajęcia 6

Dębiec, J. (2000). *Opętanie*. (s. 71-108). Kraków: Wydawnictwo Uniwersytetu Jagiellońskiego.

Jung, C. G. (1982). *Nowoczesny mit. O rzeczach widywanych na niebie*. Kraków: Wydawnictwo Literackie

Luhrmann, T. M. (2012). *When God talks back: Understanding the American evangelical relationship with God*. (s. 227-267). Vintage.

Perspektywa psychobiologiczna w psychologii anomalistycznej

Nadaktywność płatów czołowych • Neurobiologiczne podłoże doświadczeń wyjścia poza ciało • Doświadczenia śmierci klinicznej • Zjawisko paraliżu sennego • Zaburzenia funkcjonowania organizmu

Zajęcia 7

Sacks, O. (2014). *Halucynacje*. Poznań: Zysk i S-ka, 236-255, 256-267.

Fakultatywnie:

Blackmore, S. (2017). *Seeing Myself: The New Science of Out-of-body Experiences*. Hachette UK.

French, Ch. (2007). Psychobiological Perspectives. W: Ch. French, *Anomalistic Psychology: Exploring Paranormal Belief and Experience* (s. 94-114). Hampshire: Pallgrave Macmillan

Perspektywa społeczna w psychologii anomalistycznej

Rola procesu wychowawczego w powstawaniu przekonań paranormalnych • Rola środków masowego przekazu w powstawaniu przekonań paranormalnych • Rola myślenia grupowego w powstawaniu przekonań paranormalnych • Dobór kulturowy informacji a rozprzestrzenianie się przekonań paranormalnych

Zajęcia 8

Festinger, L., Riecken, H. W., & Schachter, S. (2012). *Gdy prorocstwo zawodzi: koniec świata, który nie nastąpił* (s. 17-60). Kraków: Wydawnictwo WAM.

Festinger, L. (2007). Teoria dysonansu poznawczego. Wydawnictwo Naukowe PWN. s. 104-141

Fakultatywnie: French, Ch. (2007). Social Perspectives. W: Ch. French, *Anomalistic Psychology: Exploring Paranormal Belief and Experience* (s. 149-186). Hampshire: Pallgrave Macmillan

Bartholomew, R. E. (2001). *Little green men, meowing nuns and head-hunting panics: A study of mass psychogenic illness and social delusion*. McFarland.

Forer, B. R. (1949). The fallacy of personal validation: a classroom demonstration of gullibility. *The Journal of Abnormal and Social Psychology*, 44(1), 118.

Perspektywa poznawcza w psychologii anomalistycznej

Heurystyki i błędy poznawcze • Intuicyjne rozumienie prawdopodobieństwa • Iluzoryczne korelacje • Minimalna kontrintuicyjność

Zajęcia 9

Boyer, P. (2005). I człowiek stworzył bogów...: jak powstała religia?. Prószyński i S-ka. s. 55-93.

Jahoda, G. (1971). *Psychologia przesądu*. Warszawa: Państwowy Instytut Wydawniczy. s. 57-83.

Fakultatywnie: French, Ch. (2007). Cognitive Perspectives. W: Ch. French, *Anomalistic Psychology: Exploring Paranormal Belief and Experience* (s. 115-149). Hampshire: Pallgrave Macmillan

Kahneman, D. (2012). *Pułapki myślenia: o myśleniu szybkim i wolnym* (s. 147-265). Media Rodzina.

Perspektywa poznawcza w psychologii anomalistycznej II

Fałszywe wspomnienia • Złudzenia pamięci • Efekt lampy błyskowej

Zajęcia 10 Lilienfeld, S. O., Lynn, S. J., Ruscio, J. i Beyerstein, B. L. (2011). *50 wielkich mitów psychologii popularnej*. (s. 117-124) Warszawa–Stare Groszki: Wydawnictwo CiS

Fakultatywnie: French, Ch. (2007). Cognitive Perspectives. W: Ch. French, *Anomalistic Psychology: Exploring Paranormal Belief and Experience* (s. 115-149). Hampshire: Pallgrave Macmillan
Loftus, E. F., & Pickrell, J. E. (1995). The formation of false memories. *Psychiatric annals*, 25(12), 720-725.

Perspektywa ewolucyjna w psychologii anomalistycznej

Teoria zarządzania błędami • Rozpoznawanie wzorców • Egzystencjalna teoria umysłu • Antropomorfizm • Detekcja sprawstwa • Behawioralny układ odpornościowy • Magiczne zarażenie

Hood, B. (2010). *Szósty zmysł. Niewiarygodne a prawdziwe* (s. 213-247). Warszawa.

Fakultatywnie: French, Ch. (2007). Evolutionary Perspectives. W: Ch. French, *Anomalistic Psychology: Exploring Paranormal Belief and Experience* (s. 187-200). Hampshire: Pallgrave Macmillan
Zajęcia 11 Bering, J. M. (2002). The existential theory of mind. *Review of General Psychology*, 6(1), 3.
Haselton, M. G., & Nettle, D. (2006). The Paranoid Optimist: An Integrative Evolutionary Model of Cognitive Biases. *Personality and Social Psychology Review*, 10(1), 47–66.
Heider, F., Simmel, M. (1944). An Experimental Study of Apparent Behavior. *The American Journal of Psychology*, 57 (2), s. 243-259.
Rozin, P., Millman, L., & Nemeroff, C. (1986). Operation of the laws of sympathetic magic in disgust and other domains. *Journal of personality and social psychology*, 50(4), 703.

Perspektywa rozwojowa w psychologii anomalistycznej

Rozwój poznawczy a myślenie magiczne • Powstawanie przesądów • Związek dziecięcego myślenia magicznego i zaburzeń obsesyjno-kompulsyjnych • Myślenie teleologiczne • Naiwna wiedza o świecie • Esencjonalizm

Zajęcia 12 Hood, B. (2010). *Szósty zmysł. Niewiarygodne a prawdziwe* (s. 107-175, 143-175). Warszawa.

Fakultatywnie: French, Ch. (2007). Developmental Perspectives. W: Ch. French, *Anomalistic Psychology: Exploring Paranormal Belief and Experience* (s. 69-93). Hampshire: Pallgrave Macmillan
Skinner, B. F. (1948). 'Superstition' in the pigeon. *Journal of experimental psychology*, 38(2), 168.

Perspektywa kulturowa w psychologii anomalistycznej

Różnice międzykulturowe w wierzeniach paranormalnych • Czynniki socjokulturowe w wierzeniach paranormalnych • Hipoteza społecznej marginalizacji

Zajęcia 13 Jahoda, G. (1971). *Psychologia przesądu* (s. 130-145). Warszawa: Państwowy Instytut Wydawniczy

Fakultatywnie: Irwin, H. J. (2009). The social marginality hypothesis. W: H. J. Irwing. *The psychology of paranormal belief: A researcher's handbook*. (s. 35-50). Univ of Hertfordshire Press.

Narzędzia badawcze psychologii anomalistycznej

The 18-item Australian Sheep-Goat Scale • Revised Paranormal Belief Scale • Creative Experiences Scale • pomiary myślenia intuicyjnego i analitycznego

Zajęcia 14 Festinger, L., Riecken, H. W., & Schachter, S. (2012). *Gdy prorocstwo zawodzi: koniec świata, który nie nastąpił* (s. 319-342). Kraków: Wydawnictwo WAM.

Fakultatywnie: Irwin, H. J. (2009). The psychometrics of paranormal belief. W: H. J. Irwing. *The psychology of paranormal belief: A researcher's handbook*. (s. 35-50). Univ of Hertfordshire Press.

Zajęcia podsumowujące – znaczenie psychologii anomalistycznej

Zajęcia 15 *Integracja poszczególnych perspektyw na wybranych przykładach • Zagrożenia związane z rozpowszechnieniem przekonań paranormalnych • Znaczenie myślenia krytycznego w psychologii*

French, Ch. (2007). Future Prospects of Anomalistic Psychology and Parapsychology. W: Ch. French, *Anomalistic Psychology: Exploring Paranormal Belief and Experience* (s. 261-272).
